

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 9C/45/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7616202104
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Semanová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2017:7616202104.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Stanislava Semanová, v spore žalobcu: Všeobecná zdravotná poisťovňa a.s., Mamateyova 17, Bratislava, IČO: 35937874 proti žalovaným: 1/ Železničná spoločnosť Cargo Slovakia a.s, Drieňova 24, Bratislava, IČO: 35914921, právne zastúpený JUDr. Petrom Pandym, Advokátska kancelária so sídlom L. Kossutha 99, Kráľovský Chlmec, 2/ Slovenská republika - Železnice Slovenskej republiky Bratislava, Klemensova 8, Bratislava, IČO: 31364501 a 3/ Q. X., B. X.X.XXXX, X. W. X, U. B.Á. P., právne zastúpený JUDr. Matejom Okálym, advokátom so sídlom Hviezdoslavova 7, Spišská Nová Ves, o zaplatenie 155,69 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný v 2 rade je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi istinu v sume 46,71 Eur s ročným úrokom z omeškania vo výške 5,05 % od 29.3.2015 do zaplatenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.
- II. Žalobu v prevyšujúcej časti voči žalovanému v 2 rade a žalobu voči žalovaným v 1 a 3 rade z a m i e t a .
- III. Žalovaný v 1 rade má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v plnom rozsahu.
- IV. Žalovaný v 2 rade má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 40 %.
- V. Žalovaný v 3 rade má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 12.2.2016 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1., 2. a 3. rade zaplatiť mu istinu v sume 155,69 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 29.3.2015 do zaplatenia. V žalobe uviedol, že žalovaný v 3. rade ako zamestnanec žalovaného v 2. rade dňa 1.4.2010 zaviniel železničnú dopravnú nehodu na železničnej stanici v Spišskej Novej Vsi, pri ktorej bol zranený poistenec Y. Y. a jeho zranenie si vyžiadalo lekársku starostlivosť. Zavinenie žalovaného v 1. rade vyplýva zo Záverečnej správy z vyšetrovania Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky č. XXXXX/XXXX-U./z.66704 zo dňa 9.12.2011. Zodpovednosť žalovaného v 1. rade je daná ako zodpovednosť zamestnávateľa za konanie použitej osoby - jeho zamestnanca T. L., ktorého zavinenie železničnej dopravnej nehody vyplýva z oznámenia Krajského riaditeľstva PZ Košice č. ČVS: KRP-XX/OEK-W.-XXXX zo dňa 23.2.2010. Zavinenie žalovaného v 3. rade vyplýva z obžaloby Okresnej prokuratúry Spišská Nová Ves č. XPv/XXX/XX-XX zo dňa 12.3.2012 a rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4T/59/2012. Zodpovednosť žalovaného v 2. rade je založená ako zodpovednosť zamestnávateľa za konanie použitej osoby - jeho zamestnanca Q. X.. Žalobca uhradil náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť poistencovi Y. Y. v sume 155,69 Eur. Tým, že poškodenému poistencovi žalobcu bola

zavineným protiprávnym konaním žalovaných spôsobená ujma na zdraví, na následky ktorej bol liečený v zmluvných zdravotníckych zariadeniach žalobcu, žalobca vynaložil náklady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť v dôsledku zavineného protiprávneho konania voči jeho poistencovi.

2. Tunajší súd vo veci vydal dňa 1.4.2016 platobný rozkaz sp. zn. 9C/45/2016-29, ktorým zaviazal žalovaných v 1. až 3. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 155,69 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 29.3.2015 do zaplataenia. Zároveň žalovaných zaviazal k úhrade súdneho poplatku zo žaloby vo výške 16,50 Eur. Proti platobnému rozkazu žalovaní v 1. až 3. rade podali v zákonnej lehote odpor.

3. Žalovaný v 1. rade v odpore uviedol, že zo žalobcom predložených dokladov nie je zrejme z akého titulu ho považuje žalobca za zodpovedného za konanie jeho zamestnanca. Tiež namietal to, že zo žaloby nie je jasné, či žalobca navrhuje, aby súd zaviazal žalovaných solidárne alebo pomerne.

4. Žalovaný v 2. rade v odpore podanom proti platobnému rozkazu poukázal na to, že žalobca neuniesol bremeno tvrdenia ani dôkazné bremeno. Za unesenie bremena tvrdenia nemožno považovať len odkaz na zákonné ustanovenie a za dôkaz označenie listín. Žalobca tiež neustálil konkrétnu zodpovednosť konkrétnych subjektov. Žalovaný neporušil záväzkovú, ani mimozáväzkovú povinnosť. Takéto tvrdenie ani žalobca v žalobe neuvádza. Pokiaľ žalobca vyvodzuje jeho zodpovednosť ako zodpovednosť zamestnávateľa za konanie použitej osoby, je potrebné žalobu zamietnuť. Žalobca nepredložil žiadne právoplatné rozhodnutie, ktorým by bola ustálená zodpovednosť Q. X. ako zamestnanca za porušenie právnych predpisov

5. Žalovaný v 3. rade v podanom odpore navrhol žalobu zamietnuť. Poukázal na to, že v čase nehody bol a stále je zamestnancom žalovaného v 2. rade. Škoda je spôsobená právnickou osobou, ak bola spôsobená pri činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby za škodu takto spôsobenú nezodpovedajú, tým však nie je dotknutá ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov. Zákoník práce nepripúšťa solidárnu zodpovednosť, preto žalobcom požadované plnenie voči nemu spolu s ostatnými žalovanými považuje za neoprávnené.

6. Žalobca vo vyjadrení k podaným odporom zo strany žalovaných v 1. až 3. rade, doručenom súdu dňa 12.5.2016 uviedol, že má právo uplatniť voči tretej osobe nárok na úhradu za poskytnutú zdravotnú starostlivosť, ak k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia u poistenca došlo jej zavineným protiprávnym konaním. Vo veci náhrady sa jedná o dve samostatné zodpovednosti a to zodpovednosť vinníka za trestný čin a zodpovednosť zamestnávateľa. Právo zamestnávateľa požadovať od zamestnanca náhradu škody v zákonom stanovenom rozsahu nijako neobmedzuje poškodenú tretiu stranu domáhať sa jej náhrady v plnom rozsahu. Konanie žalobca navrhol prerušiť konanie do právoplatného rozhodnutia o vine.

7. Uznesením sp. zn. 9C/45/2016-42 zo dňa 14.6.2016 súd konanie podľa § 109 ods. 2 písm.c/ Občianskeho súdneho poriadku prerušil do právoplatného skončenia veci vedenej Okresným súdom Spišská Nová Ves sp.zn. 4T/59/2012. Po zistení právoplatného ukončenia uvedeného konania uznesením sp. zn. 9C/45/2016-47 zo dňa 12.12.2016 súd v konaní pokračoval.

8. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi a to výzvou na úhradu vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť zo dňa 6.3.2015, rozpisom náhrady vynaložených nákladov zo dňa 13.7.2011, rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4T59/2012-3004 zo dňa 28.10.2015, obžalobou Okresnej prokuratúry č. XPv/XXX/XX-XX zo dňa 12.3.2012, oznámením Krajského riaditeľstva PZ v Košiciach zo dňa 23.2.2012, zisťovaním podkladov k úrazu spôsobeného nehodou zo dňa 16.3.2011, súhlasom poistenca a zistil tento skutkový stav:

9. Rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 4T/59/2012-3004 zo dňa 28.10.2015 bol Q. X. (žalovaný v 3. rade v tomto konaní) uznaný vinným z prečinu všeobecného ohrozenia podľa § 285 ods. 1, ods. 3 písm. a/, ods. 4 Trestného zákona, pretože dňa 1.4.2010 v Spišskej Novej Vsi ako traťový výpravca Železníc Slovenskej republiky v Železničnej stanici Spišská Nová Ves počas jej bežnej prevádzky, v rozpore s príslušnými predpismi na úseku železničnej dopravy a jej bezpečnosti, najmä s článkami 1397, 1398 predpisu ŽSR Ž 1 (Pravidlá železničnej prevádzky), ktoré bol povinný dodržiavať, na základe predchádzajúcej vzájomnej dohody s rušňovodičom - inštruktorom T. L., umožnil mu vykonať

v priestoroch železničnej stanice preskúšanie hnacieho dráhového vozidla, ktoré bolo v tom čase v správkovom stave a následne mu za týmto účelom postavil aj posunovú cestu, avšak za prichádzajúci osobný vlak, pričom v čase o 11.34 hod. v kilometri 173,3 na prvej koľaji v železničnej stanici počas tejto skúšky došlo k nárazu predmetného hnacieho dráhového vozidla do tam odstaveného osobného vlaku, v ktorom sa v tom čase nachádzalo minimálne 20 ľudí, následkom čoho došlo k usmrteniu troch ľudí vrátane T. L. a k zraneniu viacerých osôb vrátane Y. Y., ktorý utrpel pomliaždenie až odreninu pravého predkolenia s dobou liečenia do siedmich dní.

10. Žalobca bol rozsudkom sp. zn. 4T/59/2012-3004 zo dňa 28.10.2015 podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie. Uvedený rozsudok nadobudol právoplatnosť 25.5.2016.

11. Obžaloba v uvedenej veci bolo podaná na tunajšom súde Okresnou prokuratúrou pod č. XPv/XXX/XXXX dňa 12.3.2012.

12. Z odôvodnenia rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 4T/59/2012-3004 zo dňa 28.10.2015 bolo zistené, že príčinami vzniku predmetnej železničnej nehody sa zaoberal aj Inšpektorát práce v Košiciach. Vo svojich protokoloch Inšpektorát práce uviedol okrem iných nedostatkov zo strany Železníc Slovenskej republiky (žalovaný v 2. rade v tomto konaní) porušenie § 6 ods. 1 písm. a/ a d/ zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v nadväznosti na bod 25 Prevádzkového poriadku Železničnej stanice v Spišskej Novej Vsi v tom, že v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nevykonávali opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce a neorganizoval prácu tak, aby bol zachovaný poriadok a bezpečnosť dopravy, pretože bolo dovolené vyskúšanie hnacieho dopravného vozidla v obvode Železničná stanica Spišská Nová Ves. Taktiež bol porušený § 9 ods. 1 zákona č. 121/2006 Z.z. v tom, že nekontrolovali a nevyžadovali dodržiavanie právnych a ostatných predpisov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a zásady bezpečnej práce a bezpečných pracovných postupov. Inšpektorát práce Košice v ďalšom protokole konštatoval aj u Železničnej spoločnosti Cargo (žalovaný v 3. rade v tomto konaní) nedostatky a to porušenie § 6 ods. 1 písm. a/ a d/ zákona č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v nadväznosti na Prílohu č. 7 predpisu V25 v tom, že v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci nevykonával opatrenia so zreteľom na všetky okolnosti týkajúce sa práce tým, že nesprávnou organizáciou práce umožnil jazdu hnacieho dopravného vozidla dňa 1.4.2010 v čase jeho opravy. Ďalej táto spoločnosť porušila § 9 ods. 1 zákona č. 121/2006 Z.z. v tom, že sústavne nekontrolovala a nevyžadovala dodržiavanie právnych predpisov tým, že nekontrolovala činnosť zamestnancov zúčastnených na servisnej oprave hnacieho dopravného vozidla a umožnila odchod tohto vozidla do obvodu železničnej stanice a jeho vyskúšanie. Uvedené nedostatky Inšpektorát práce posúdil ako nedostatky, ktoré sú v príčinnej súvislosti s udalosťou. Inšpektorát práce konštatoval aj to, že T. L. riadil hnacie dopravné vozidlo napriek tomu, že zamestnávateľom nebol na túto prácu poverený.

13. Predmetná železničná nehoda bola vyšetrovaná aj Ministerstvom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Zo záverečnej správy z tohto vyšetrovania vyplynulo, že bezprostrednou príčinou vzniku nehody bolo prekročenie stanovenej rýchlosti pri posune rušňovodičom posunujúceho rušňa porušením technológie posunu. Ďalšou príčinou bol výkon rušňovej čaty v kabíne rušňovodiča.

14. Zo znaleckého posudku vypracovaného Výskumným a vývojovým ústavom železníc vyplynulo, že na predmetnom hnacom dráhovom vozidle neboli zistené technické závady, ktoré mohli byť príčinou nehodovej udalosti dňa 1.4.2010.

15. V trestnom konaní ustanovený znalec Ing. Miloslav Milčák, znalec v odbore doprava železničná, odvetvie technický stav a odhad hodnoty koľajových vozidiel, technický stav zvršku, signalizačné a zabezpečovacie zariadenie a nehody v železničnej doprave, v znaleckom posudku konštatoval, že zodpovednými za vznik železničnej nehody je technológia jazdy rušňovodičom, technika brzdenia po zistení, že hnacie dráhové vozidlo bude vchádzať do odbočky na obsadenú koľaj a navolenie voľnej vlakovkej cesty pre toto vozidlo na obsadenú koľaj tesne za predtým prichádzajúcim osobným vlakom. S týmito závermi sa stotožnili aj znalci z Ústavu súdneho inžinierstva Žilinskej univerzity, ktorí v znaleckom posudku za hlavnú príčinu nehody označili prekročenie stanovenej rýchlosti pri posune hnacieho dráhového vozidla rušňovodičom, ktoré sa v priestoroch železničnej stanice za účelom preskúšania mohlo pohybovať pri dodržaní najvyššej dovolenej rýchlosti 40 km/hod.

16. Tunajší súd v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 4T/59/2012 vykonal rozsiahle dokazovanie. Okrem iných vypočul aj svedka T. K. U., ktorý v čase predmetnej nehody bol prednostom Strediska riadenia trakcie v Spišskej Novej Vsi a bol priamym nadriadeným rušňovodičom - inštruktorom a strojmajstrom. Dňa 1.4.2010 tento svedok poveril T. L., aby v Čiernej nad Tisou zdokumentoval určitý úsek trate. Svedok nevedel o tom, že sa vykonáva oprava hnacieho dráhového vozidla a že sa na nej podieľa T. L.. Jazdu, pri ktorej došlo k nehode nemožno posúdiť ako skúšobnú jazdu, pretože na takúto jazdu bolo potrebné vyžiadať povolenie.

17. Na základe vykonaného dokazovania v trestnom konaní, tunajší súd v odôvodnení rozsudku konštatoval, že značný podiel na predmetnej železničnej nehode mal T. L., ale aj vedenie oboch spoločností, ktorých sa nehoda týkala.

18. Z oznámenia Krajského riaditeľstva PZ v Košiciach, Úrad justičnej a kriminálnej polície zo dňa 23.2.2012 adresovanom žalobcovi, ktoré v konaní predložil žalobca, bolo zistené, že vyšetrowanie vo veci železničnej nehody zo dňa 1.4.2010, ku ktorej došlo v železničnej stanici v Spišskej Novej Vsi bolo ukončené dňa 30.11.2011 návrhom na podanie obžaloby na Q. X.. V oznámení bolo zároveň žalobcovi oznámené, že znalec z odboru Doprava železničná v znaleckom posudku zo dňa 28.9.2010 sa vyjadruje aj k príčinám vzniku predmetnej dopravnej nehody, kde uviedol porušenie konkrétnych ustanovení prevádzkových a miestnych predpisov, predpisov týkajúcich sa údržby hnacieho dráhového vozidla, platných noriem a požiadaviek na personál ako aj zákonných opatrení o prevádzke na dráhach a taktiež uviedol osoby, ktoré to spôsobili, medzi ktorými bol aj nebohý T. L., ktorý ako rušňovodič - inštruktor v čase udalosti viedol hnacie dráhové vozidlo a porušil legislatívne materiály a predpisy, príčinou ktorých bol vznik nehodovej udalosti. Menovanému nebolo vznesené obvinenie, nakoľko trestné stíhanie je neprípustné proti tomu, kto zomrel.

19. Výzvou zo dňa 6.3.2015 žalobca vyzval žalovaného v 2. rade na úhradu sumy 155,69 Eur pozostávajúcej z úhrady za poskytnutú zdravotnú starostlivosť v dôsledku zavineného konania zamestnanca žalovaného Q. X. následkom čoho došlo k poškodeniu zdravia poistenca Y. Y. dňa 1.4.2010. Výzva bola doručená žalovanému v 2. rade podľa predloženej doručky dňa 13.3.2015. Zároveň žalobca predložil aj presný rozpis vynaložených nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť Y. Y. v období od 1.4.2010 do 12.4.2011 poskytnutej v súvislosti s úrazom, ktorý menovaný utrpel pri železničnej dopravnej nehode dňa 1.4.2010.

20. Z prehľadu náhrady vynaložených nákladov poistenca žalobcu Y. Y. zo dňa 13.7.2011 vyplýva, že v období od 1.4.2010 do 12.4.2011 boli vynaložené náklady na zdravotnú starostlivosť menovaného spolu vo výške 155,69 Eur. Výška jednotlivých položiek nákladov vyplýva z predmetného prehľadu, pričom suma 6,36 Eur bola vynaložená na spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky, suma 35,76 Eur na lekársku službu prvej pomoci, suma 9,60 Eur dopravnú starostlivosť, suma 99,38 Eur na špecializovanú ambulatnú starostlivosť a suma 4,59 Eur na položku lekárne, výdajne, optiky a distribútori.

21. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení a o zmene zákona o poisťovníctve, poistenec má právo na úhradu zdravotnej starostlivosti v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom, ak ďalej nie je ustanovené inak.

22. Podľa § 9 ods. 7 písm. c/ zákona č. 580/2004 Z.z. o zdravotnom poistení a o zmene zákona o poisťovníctve, zdravotná poisťovňa má právo uplatniť svoj nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť voči tretej osobe, ak k úrazu alebo inému poškodeniu zdravia u poistenca došlo jej zavineným protiprávnym konaním.

23. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

24. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

25. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

26. Podľa § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

27. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

28. Podľa § 420a ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobí inému prevádzkovou činnosťou.

29. Podľa § 420a ods. 2 Občianskeho zákonníka, škoda je spôsobená prevádzkovou činnosťou, ak je spôsobená

a) činnosťou, ktorá má prevádzkovú povahu, alebo vecou použitou pri činnosti,

b) fyzikálnymi, chemickými, prípadne biologickými vplyvmi prevádzky na okolie,

c) oprávneným vykonávaním alebo zabezpečením prác, ktorými sa spôsobí inému škoda na nehnuteľnosti alebo sa mu podstatne sťažuje alebo znemožní užívanie nehnuteľnosti.

30. Podľa § 420a ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti za škodu sa ten, kto ju spôsobil, zbaví, len ak preukáže, že škoda bola spôsobená neodvratiteľnou udalosťou nemajúcou pôvod v prevádzke alebo vlastným konaním poškodeného.

31. Podľa § 438 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne.

32. Podľa § 438 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v odôvodnených prípadoch môže súd rozhodnúť, že tí, ktorí škodu spôsobili, zodpovedajú za ňu podľa svojej účasti na spôsobení škody.

33. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 12.2.2016 si žalobca uplatnil regresný nárok na náhradu nákladov vynaložených na zdravotnú starostlivosť jeho poistenca, s tým, že k úrazu resp. poškodeniu zdravia u jeho poistenca došlo v dôsledku zavineného konania tretej osoby t.j. žalovaných. Vykonaným dokazovaním bolo v konaní preukázané, že pri železničnej nehode, ku ktorej došlo dňa 1.4.2010 v Železničnej stanici v Spišskej Novej Vsi, utrpel zranenia poistencem žalobcu Y. Y.. Žalobca vynaložil náklady na zdravotnú starostlivosť menovaného, ktorá mu bola poskytnutá zdravotníckym zariadením v súvislosti so zraneniami, ktoré utrpel pri predmetnej nehode. Výšku nákladov vynaložených žalobcom na zdravotnú starostlivosť žalovaných v konaní nenamietali, tieto skutočnosti preto poukazujú na ustanovenie § 151 ods. 1 Civilného sporového konania, v konaní neboli sporné.

34. Spornou otázkou medzi stranami sporu bola otázka zodpovednosti žalovaných v 1. až 3. rade za úraz poistenca žalobcu, ku ktorému došlo dňa 1.4.2010. Predmetom tohto konania je regresný nárok žalobcu, teda nie jeho nárok na náhradu škody. Nárok si žalobca však uplatňuje od subjektov, ktoré podľa jeho tvrdenia zodpovedajú za škodu vzniknutú jeho poistencovi. Žalobca navrhol žalovaných v 1. až 3. rade zaviazat' k úhrade ním vynaložených nákladov na zdravotnú starostlivosť poistenca spoločne a nerozdielne. Pri škode spôsobenej viacerými subjektmi t.j. pri spoločnej zodpovednosti zákon dáva prednosť pravidlu spoločnej a nerozdielnej zodpovednosti voči poškodenému s tým, že vo vzájomnom pomere sa škodcovia vporiadajú podľa ich účasti na spôsobenej škode. Solidárna zodpovednosť sa uplatní vtedy, keď škodu spôsobilo spoločne viac škodcov. Nezáleží na tom, či ich účasť spočívala v spoločnom zavinení škody alebo v ich objektívnej účasti na spôsobení škody resp., či ide o spoločnú zodpovednosť fyzickej a právnickej osoby. Rozhodujúca je iba skutočnosť, že viaceré osoby svojou činnosťou, prípadne nečinnosťou spoločne spôsobili inej osobe škodu. Súd však môže svojím rozhodnutím, v odôvodnených prípadoch, vylúčiť solidárnu zodpovednosť tým, že rozhodne o delenej zodpovednosti viacerých škodcov aj keď to žalobca nenavrhuje. V danom prípade má súd za to, že u žalovaných v 1. až 3. rade je namiesto zodpovednosti delenej podľa miery ich účasti na spôsobení škody. Nemožno totiž konštatovať, že k predmetnej železničnej nehode došlo spoločnými konaniami žalovaných. Uvedené je zrejme aj vzhľadom na zistené príčiny tejto nehody, ako aj žalobcom tvrdený skutkový stav v podanej žalobe. Aj keď teda ide o jeden nárok žalobcu, ktorý možno požadovať od všetkých žalovaných, tento nárok je voči každému zo žalovaných založený na inom právnom dôvode.

35. Žalovaní v 1. a 3. rade uplatnili v konaní námietku premlčania nároku žalobcu. Nárok poisťovne uplatnený v tomto konaní, je právom poisťovne uplatniť si voči tretej osobe nárok na úhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť. Žalobca musel tieto náklady uhradiť spôsobom upraveným v osobitných zákonoch, šlo teda o jeho zákonnú povinnosť. Nárok na úhradu vynaložených nákladov je hmotnoprávnym nárokom poisťovne voči osobám zodpovedným za škodu a nie je preto právom na náhradu škody. Z tohto dôvodu sa premlčanie tohto nároku poisťovne neriadi úpravou premlčania nároku zo zodpovednosti za škodu. Nárok zdravotnej poisťovne sa premlčuje vo všeobecnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka a v danej veci je preto rozhodujúce, kedy žalobca mohol svoj nárok na náhradu nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť voči žalovaným vykonať po prvý raz. Právo môže byť vykonané prvý raz, keď vznikne možnosť podať na jeho základe žalobu.

36. Žalobca mal vedomosť o výške nákladov za poskytnutú zdravotnú starostlivosť dňa 13.7.2011. Pokiaľ sa týka žalovaného v 1. rade na základe tvrdení žalobcu v podanej žalobe, nárok na náhradu nákladov si voči žalovanému v 1. rade mohol žalobca uplatniť najneskôr po doručení mu oznámenia Krajského riaditeľstva PZ Košice zo dňa 23.2.2012, z ktorého vyplynulo zavinenie zamestnanca žalovaného v 1. rade T. L. na predmetnej nehode. Toto oznámenie žalobca obdržal dňa 24.2.2012. Podľa názoru súdu tak všeobecná 3-ročná premlčacia doba najneskôr začala plynúť nasledujúcim dňom t.j. 25.2.2012 a uplynula dňom 25.2.2015. Žaloba bola podaná na súde dňa 12.2.2016 t.j. po uplynutí všeobecnej premlčacej doby a teda nárok žalobcu voči žalovanému v 1. rade je premlčaný.

37. U žalovaného v 3. rade vzhľadom na vedené trestné konanie voči žalovanému v 3. rade došlo k zastaveniu premlčacej doby v zmysle ustanovenia § 112 Občianskeho zákonníka v dôsledku uplatnenia nároku žalobcom v trestnom konaní. Premlčacia doba sa zastavuje - spočíva, ak veriteľ si v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo inom príslušnom orgáne a v začatom konaní riadne pokračuje. Uplatnením práva je aj uplatnenie nároku na náhradu škody pred orgánmi prípravného trestného konania. Žalobca si nárok na náhradu škody uplatnil v rámci prípravného konania a teda došlo k zastaveniu plynutia premlčacej doby ešte pred podaním obžaloby v trestnej veci, ktorá bola podaná dňa 12.3.2012. Premlčacia doba mohla opätovne začať plynúť dňom po právoplatnosti trestného rozsudku, ktorým bola uznaná vina žalovaného v 3. rade, ktoré bolo právoplatne ukončené až po podaní žaloby v tejto veci. Nárok žalobcu voči žalovanému v 3. rade tak nie je premlčaný, pretože bol uplatnený v rámci plynutia všeobecnej premlčacej doby.

38. V ďalšom sa súd zaoberal pasívnou vecnou legitimáciou jednotlivých žalovaných, pričom vychádzal z tvrdení žalobcu uvedených v podanej žalobe týkajúcich sa ich zavinenia na predmetnej železničnej nehode.

39. U žalovaného v 1. rade žalobca zodpovednosť za predmetnú železničnú nehodu zo dňa 1.4.2010 odvodzoval od ustanovenia § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka t.j. ako zodpovednosť zamestnávateľa za konanie použitej osoby - zamestnanca žalovaného T. L.. Zodpovednosť za škodu v zmysle uvedeného ustanovenia je prípadom osobitnej zodpovednosti, v ktorom je upravená povinnosť uhradiť škodu spôsobenú niekým iným. Predpokladom tejto zodpovednosti je vykonávanie činnosti, pri ktorej vznikla škoda nie priamo zodpovedným subjektom t.j. právnickou resp. fyzickou osobou, ale vykonávanie činnosti pre tento subjekt inými osobami, ktoré daná právnická resp. fyzická osoba zamestnáva alebo ich pri svojej činnosti využíva. Takéto osoby nevykonávajú prácu vlastným menom a na vlastné riziko, ale pre daný subjekt podľa jej pokynov resp. príkazov, prípadne v jej záujme. Podstatné však je, či konanie toho kto škodu spôsobil, bolo v miestnej, časovej a vecnej súvislosti k plneniu úloh právnickej resp. fyzickej osoby v rámci jeho činnosti. Nemôže ísť teda o konanie, ktorým škodca sledoval svoj vlastný záujem. V tomto prípade je daná priama zodpovednosť škodcu. Táto tak nastáva v prípade, ak chovanie škodcu nespadá do rámca činnosti právnickej resp. fyzickej osoby, pre ktorého prácu vykonáva tzv. exces.

40. Vykonaným dokazovaním, najmä z rozsudku tunajšieho súdu v trestnej veci je zrejme, bezprostrednou a hlavnou príčinou železničnej nehody, ku ktorej došlo dňa 1.4.2010, bolo prekročenie stanovenej rýchlosti hnacieho dráhového vozidla pri posune. Uvedené vozidlo v čase nehody riadil rušňovodič T. L., ktorý v tom čase bol zamestnancom žalovaného v 1. rade. Menovaný T. L. bol vzhľadom na jeho pracovné zaradenie - rušňovodič, inštruktor oprávnený riadiť predmetné vozidlo a k železničnej nehode došlo v pracovnom čase. Napriek tomu má súd za to, že konanie menovaného nebolo v miestnej, časovej a vecnej súvislosti s plnením jeho pracovných úloh pre zamestnávateľa - žalovaného v 3. rade. Z oboznámeného rozsudku v trestnej veci vedenej proti žalovanému v 3. rade, najmä vylúčeniu svedka N..

K. U., ako aj správ orgánov, ktoré nehodu vyšetrovali je zrejme, že T. L. bol v deň nehody poverený jeho nadriadeným tým, aby zdokumentoval určitý úsek trate mimo železničnú stanicu v Spišskej Novej Vsi. Na skúšobnú jazdu hnacieho dráhového vozidla, pri ktorej došlo k nehode tak nemal príslušné oprávnenie, túto jazdu vykonal svojvoľne bez poverenia a vedomosti jeho zamestnávateľa. Jazdu hnacím dráhovým vozidlom nevykonával podľa schváleného programu práce, riadil ho, napriek tomu, že nebol na túto prácu poverený zamestnávateľom. T. L. nemohol pritom samostatne rozhodovať o skúšobnej jazde hnacieho dráhového vozidla. Z jeho strany, okrem uvedeného došlo aj k prekročeniu stanovenej rýchlosti vozidla, tiež dovolil, aby v rušni sa nachádzali aj osoby, ktoré tam nemali čo robiť a tiež mal mať vedomosť o tom, že posun v rámci stanice nie je možný. Vzhľadom na uvedené, hlavne na to, že T. L. nebol poverený jeho zamestnávateľom na vykonanie jazdy hnacieho dráhového vozidla, túto jazdu vykonal svojvoľne, bez vedomosti zamestnávateľa, nie je možné konštatovať, že menovaný v čase železničnej nehody, kedy riadil hnacie dráhové vozidlo plnil svoje pracovné úlohy. V deň nehody mal plniť iné pracovné úlohy a pokiaľ vykonával skúšobnú jazdu svojvoľne, porušil príkaz jeho nadriadeného. Jednalo sa teda o tzv. exces, ktorý vylučuje zodpovednosť žalovaného v 1. rade ako zamestnávateľa T. L..

41. U žalovaného v 2. rade zodpovednosť žalobca, podľa tvrdení uvedených v podanej žalobe, odvodzoval taktiež od ustanovenia § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka t.j. ako zodpovednosť zamestnávateľa za konanie použitej osoby - zamestnanca Q. X., ktorý bol rozsudkom tunajšieho súdu právoplatne uznaný vinným v súvislosti s touto železničnou nehodou z prečinu všeobecného ohrozenia. Z rozsudku v trestnej veci bolo zistené, že menovaný Q. X. v rozpore s predpismi na úseku železničnej dopravy a bezpečnosti, najmä Pravidlami železničnej prevádzky umožnil vykonávať v priestoroch železničnej stanice preskúšanie hnacieho dráhového vozidla. Vzhľadom na pracovné zaradenie žalovaného v 3. rade, ktorý bol a je zamestnaný u žalovaného v 2. rade ako traťový výpravca, tento mal oprávnenie na povolenie posunu v rámci železničnej stanice aj na postavenie posunovej cesty. V danom prípade však pri tejto práci porušil predpisy svojho zamestnávateľa. Pri porušení týchto prepisov však konal v rámci rozsahu jeho pracovných úloh, teda nekonal vlastným menom a na vlastné riziko, ale pre svojho zamestnávateľa a teda v jeho prípade sa nejednalo o žiaden exces. Konanie žalovaného v 3. rade tak bolo v miestnej, časovej a vecnej súvislosti k plneniu pracovných úloh u žalovaného v 2. rade a na tom nemení nič ani skutočnosť, že jeho konanie naplnilo znaky prečinu všeobecného ohrozenia, pretože jeho činnosť spadala do rámca činnosti pre zamestnávateľa. V danom prípade je tu teda daná zodpovednosť žalovaného v 2. rade ako zamestnávateľa žalovaného v 3. rade.

42. Žalovaný v 3. rade zodpovedá za nehodu ako zamestnanec žalovaného v 2. rade. Žalovaný vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti spôsobil škodu pri vykonávaní činnosti v rámci plnenia svojich pracovnoprávných povinností, ktoré vykonával pre inú osobu - svojho zamestnávateľa t.j. žalovaného v 2. rade. Žalovaný tak nezodpovedá za túto škodu sám, ale za ňu zodpovedá ten, pre koho túto činnosť vykonával.

43. Na základe vyššie uvedených skutočností a na základe tvrdení žalobcu v podanej žalobe má súd za to, že pasívne legitimovaným v tomto konaní je jedine žalovaný v 2. rade. Žalobu voči žalovaným v 1. a 3. rade preto súd zamietol.

44. Zodpovednosť žalovaného v 2. rade ako zamestnávateľa žalovaného v 3. rade za predmetnú železničnú nehodu súd určil v rozsahu 30 %. Pri určení výšky podielu žalovaného v 2. rade za túto nehodu súd vychádzal z toho, že hlavnou a bezprostrednou príčinou vzniku predmetnej nehody bolo konanie nebohého T. L., ktorý bez poverenia na vykonanie skúšobnej jazdy hnacieho dráhového vozidla, túto jazdu vykonal a tiež neprimeraná rýchlosť hnacieho dráhového vozidla riadeného nebohým, ktorého podiel na nehode súd preto určil v 50 %. Na vzniku železničnej nehody sa okrem toho podieľali aj iné dôvody resp. príčiny a to v rozsahu 20 %, ktoré vyplývajú z odôvodnenia rozsudku v trestnom konaní. Ide o porušenie príslušných predpisov zo strany žalovaných v 1. a 2. rade. Z odôvodnenia trestného rozsudku totiž vyplýva, že títo umožňovali vykonávanie skúšobných jász v priestoroch železničnej stanice aj pred touto nehodou, nevykonali opatrenia tak, aby bol zachovaný poriadok a bezpečnosť dopravy, nekontrolovali a nevyžadovali dodržiavanie právnych predpisov, ktoré nedostatky boli v príčinnej súvislosti s predmetnou nehodou. Žalobca však tieto skutočnosti v podanej žalobe neuviedol ako dôvody, od ktorých odvodzuje zavinenie žalovaných v 1. a 2. rade. Žalobca tak v tomto smere neuniesol povinnosť tvrdenia. Súd v sporovom konaní môže pritom vychádzať len zo skutočností tvrdených sporovými stranami a vykonať len tie dôkazy, ktoré navrhli. Povinnosť tvrdenia znamená, že strana sporu musí uviesť skutkové tvrdenia jasne, úplne a zrozumiteľne, aby súd vedel, na základe

akých okolností jej vyplýva právo alebo povinnosť. nesplnenie povinnosti tvrdiť má pre stranu sporu za následok sankciu v podobe prehry sporu. Keďže v sporovom konaní je súd limitovaný skutkovými tvrdeniami sporových strán, nemohol v tomto konaní meritórne konštatovať zavinenie žalovaných v 1. a 2. rade na základe iných, než žalobcom uvedených skutkových tvrdení.

45. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovaného v 2. rade zaplatiť žalobcovi sumu 46,71 Eur t.j. 30 % zo žalovanej istiny a v prevyšujúcej časti žalobu voči žalovanému v 2. rade zamietol. Súd tiež zamietol žalobu voči žalovaným v 1. a 3. rade a to z už vyššie uvedených dôvodov.

46. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania. Výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

47. Úroky z omeškania boli žalobcovi priznané v zmysle citovaného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka poukazujúc na vládne nariadenie č. 87/1995 Zb.. Úrok z omeškania bol žalobcovi priznaný odo dňa nasledujúceho po uplynutí lehoty na plnenie určenej žalobcom vo výzve adresovanej žalovanému v 2. rade zo dňa 6.3.2015.

48. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

49. Podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

50. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

51. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

52. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

53. Žalovaní v 1. a 3. rade mali v konaní plný úspech, žaloba bola voči nim v celom rozsahu zamietnutá. Vo vzťahu k týmto žalovaným preto súd rozhodol o náhrade trov konania podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a priznal im nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

54. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade mal žalobca úspech len čiastočný, preto v tomto prípade bolo rozhodnuté o náhrade trov podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Žalobca, keďže žalovaných navrhoval zaviazat' k úhrade istiny spoločne a nerozdielne, požadoval od žalovaného v 2. rade zaplataenie istiny vo výške 155,69 Eur. Úspešný bol čo do úhrady sumy 46,17 Eur, ktorá predstavuje 30 % žalovanej istiny. Neúspech mal čo do zaplataenia sumy 109,52 Eur (155,69 Eur mínus 46,17 Eur), ktorá predstavuje 70 % žalovanej istiny. Úspešnejší bol tak žalovaný v 2. rade a to v rozsahu 40 % (70 % mínus 30 %), preto bol žalobca zaviazaný nahradiť žalovanému v 2. rade trovy konania v uvedenom rozsahu.

55. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným rozhodnutím po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 Civilného sporového poriadku)

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
  - b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
  - c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
  - d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
  - e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
  - f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
  - g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
  - h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
- (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.